

Patiënteninformatie

Okselklierdissectie bij borstkanker

U heeft met uw specialist besproken dat u binnenkort een operatie ondergaat in verband met borstkanker. Hierbij worden de lymfeklieren in de oksel verwijderd (okselsklierdissectie). Een okselsklierdissectie is van belang om te kunnen vaststellen of de lymfeklieren uitzaaiingen bevatten of om al aangetoonde uitzaaiingen te verwijderen. U leest in deze brochure wat een okselsklierdissectie is en wat de gevolgen kunnen zijn. Verder vindt u informatie over lymfoedeem en preventie hiervan.

Okselsklierdissectie

Het lymfestelsel in ons lichaam bestaat uit lymfevaten en lymfeklieren. De lymfeklieren werken als een zuiveringsstation: ze maken bacteriën, virussen en andere ziekteverwekkers onschadelijk. Ook kunnen lymfeklieren in de oksel kwaadaardige cellen filteren en vasthouden. Een okselsklierdissectie wordt verricht als u niet in aanmerking komt voor de schildwachtklierbiopsie.

Een okselsklierdissectie bestaat uit het verwijderen van lymfeklieren met het omliggende vetweefsel uit de oksel.

De operatie

De ingreep vindt plaats onder algehele narcose. Er wordt ongeveer vijf cm onder de okselplooi een horizontale incisie van ± acht cm gemaakt. De chirurg verwijdert het grootste gedeelte van de okselsklieren met het omliggend vetweefsel. Dit wordt opgestuurd naar het laboratorium voor onderzoek.

Er wordt een slangetje (drain) achtergelaten om overtollig bloed en wondvocht af te voeren. De operatie duurt ongeveer 45 minuten.

Na de operatie

Na de operatie kan zich bloed en wondvocht ophopen. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, wordt er tijdens de operatie een drain ingebracht. Dit is een slangetje met een vacuüm opvangsysteem.

Deze drain in de oksel blijft meestal 24 uur zitten. Soms is het beter dat de drain een aantal dagen langer blijft zitten. De okseldrain is veilig en hygiënisch en is na instructie eenvoudig te verzorgen. Het is dan ook niet nodig om alleen voor de verzorging van de drain in het ziekenhuis te blijven. Meer hierover kunt u lezen in de folder 'Naar huis met een okseldrain'. Tijdens uw opname krijgt u bezoek van een fysiotherapeut die u uitleg geeft over belasting, schouderoefeningen en lymfoedeem. De dag na de operatie gaat u in principe zonder drain naar huis.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Ophoping wondvocht (seroom)

Na het verwijderen van de drain kan een zwelling ontstaan door ophoping van wondvocht (seroomvocht). Dit is niet verontrustend, maar kan wel vervelend zijn. Neem contact op met het ziekenhuis als dit klachten geeft, zoals pijn of bewegingsbeperking. Dit vocht kan zo nodig aangeprikt en weggezogen worden (seroompunctie). Deze punctie is praktisch pijnloos.

U kunt bij vragen of ongerustheid altijd contact opnemen met de verpleegkundig specialist.

De gevolgen van de operatie

Een okselklierdissectie is een operatie waarna u in meerdere of mindere mate last van een aantal zaken kunt krijgen.

- Er loopt een zenuw in het gebied van de okselklieren en deze zal bij de operatie beschadigd moeten worden om de operatie goed uit te kunnen voeren. De huid aan de achterkant van de bovenarm kan hierdoor een 'doof' gevoel geven of juist overgevoelig worden. U kunt dit ervaren als een prikkelend of schrijnend gevoel.
- De schouder kan stijf worden na de operatie. Om dit te voorkomen is het van belang om na de operatie de arm gewoon te bewegen en een paar dagen na de operatie voorzichtig te beginnen met oefeningen. De fysiotherapeut komt tijdens de opname bij u langs om uitleg te geven over lymfoedeem en om de oefeningen met u door te nemen. Na een week mag u intensiever gaan oefenen. U leest meer hierover in de folder 'Schouderoefeningen'.
- Tijdens de operatie zijn er okselklieren verwijderd. Deze klieren hebben onder andere tot taak het lymfevocht af te voeren. Nu het merendeel van deze klieren er niet meer is, kan lymfevocht moeilijker afgevoerd worden. Het is van belang om proberen te voorkomen dat er zich lymfevocht ophoopt en dat uw arm dikker wordt, het zogenaamde lymfoedeem. Hierover kunt u meer lezen in de folder 'Lymfoedeem'.

Adviezen voor thuis

Mogelijk voelt u zich de eerste dagen thuis nog niet fit. Dit is niet verontrustend, een operatie is een ingrijpende gebeurtenis. De operatie zal gepaard gaan met de nodige spanning en ook dat doet een aanslag op uw welbevinden. De eerste weken na de operatie kan het wondgebied nog gevoelig zijn.

- U kunt tegen de pijn 4 x daags 2 tabletten paracetamol 500 mg gebruiken.
- U mag vanaf één dag na de operatie douchen.
- U mag na ongeveer 10 -14 dagen in bad gaan of zwemmen als de drain verwijderd is en als de wond goed genezen is.
- U mag vanaf twee weken na de operatie deodorant gebruiken.
- U mag gewoon zonnen. De eerste twee weken na de operatie dekt u de wond echter af.
- U hoeft geen verband op de wond te doen als deze droog is.
- U mag uw arm belasten. Zodra u pijn voelt stopt u met het belasten van uw arm. De eerste weken na de operatie kan het wondgebied pijnlijk zijn. Dit zal geleidelijk aan minder worden.

Complicaties en risico's

Net als elke operatie brengt ook een okselklierdissectie risico's met zich mee. Complicaties als trombose, nabloeding of wondinfectie kunnen ook bij zo'n operatie optreden.

In de volgende gevallen dient u contact op te nemen met uw specialist of verpleegkundig specialist:

- Bij hevige pijn die niet vermindert na het innemen van pijnstillers.
- Bij temperatuurstijging boven 38,5°C, die langer dan 24 uur duurt.
- Bij toenemende roodheid of zwelling van de wond.
- Bij toenemende vochtophoping als dit pijn of bewegingsbeperking geeft.
- Bij een bloedende wond.

De uitslag

U gaat naar huis met een afspraak bij de chirurg of verpleegkundig specialist één week na de operatie.

Tijdens deze afspraak vindt controle plaats van de wond. Meestal is de uitslag van het weefsel er ook, zodat deze met u besproken kan worden. Wanneer u deze afspraak met uw verpleegkundig specialist heeft gehad, krijgt u een afspraak met uw chirurg om eventuele aanvullende behandelingen (chemotherapie, hormonale therapie, immunotherapie en radiotherapie) te bespreken.

Ongeveer twee weken na de operatie volgt er een gesprek bij uw verpleegkundig specialist voor aanvullende informatie over eventuele aanvullende behandelingen en het beantwoorden van uw vragen.

Het is goed u te realiseren dat de situatie voor iedereen anders ligt. Er wordt voor u de behandeling gekozen die de meeste kans geeft op herstel.

Breng als het mogelijk is altijd een van uw naasten mee als u afspraken hebt in het ziekenhuis. Dit kan u helpen om thuis ook over de ziekte en de behandelingen te praten.

Meer informatie

Aanvullende informatie die bij een okselklierdissectie hoort vindt u in de folders:

- Schouderoefeningen
- Lymfoedeem

En indien u naar huis gaat met een drain:

- Naar huis met een okseldrain

De okselklierdissectie kan plaatsvinden in combinatie met een borstsparende operatie of een borstverwijdering. In de desbetreffende folders leest u meer hierover.

Last van ophoping van wondvocht (seroom)

Als u last heeft van ophoping van wondvocht (seroom) dan kunt u tijdens kantooruren terecht bij Borstcentrum Máxima, telefoonnummer (040) 888 53 20.

's Avonds, 's nachts of in het weekend kunt u contact opnemen met de eerste hulp op locatie Veldhoven: (040) 888 88 11.